

მემატიონი

მთავარ კომიტეტის ორგანო

№ 566 პარასკევი, სექტემბრის 7 1923 წ.

უკვალდლო ბაჟითი

ფასი 150,000

საქ. მემატიონი სოც.-დემ.-თა სარეგ. ჰარტიის ზუგდიდის სამხრეთ კომიტეტი

იწვევს ქალაქ ზუგდიდში კვირას, ამა წლის სექტემბრის 9-ს პარტიულ

სამხრეთ კონფერენციას

დღის წესრიგი:

- 1) საქართველოს და საბჭოთა ფედერაციის შინაური და საგარეო მდგომარეობა.
- 2) სამხრეთ კომიტეტის ანგარიში.
- 3) მოხსენებანი ადგილებიდან.
- 4) მიმდინარე საქმეები.
- 5) არჩევნები სამხრეთ კომიტეტისა და სარეგიონო კომისიის.

ყოველი ორგანიზაცია გზავნის თითო დელეგატს. მრავალრიცხოვანი ორგანიზაციები გზავნიან 20 წევრზე თითო დელეგატს. დელეგატს ირჩევს ორგანიზაციის წევრთა საზოგადო კრება.

ბაჟითი

„ტრიგუნა“

ენკენისთვის 1-დან ეღირება:

პროფკავშირთა წევრებისათვის	თვიურად	3.000.000 მ.
დაწესებულებათა კერძო პირთათვის		4 000.000 "
ცალკე ნომერი		150.000 "

იაპონიის უპაუკება

თანამედროვე მსოფლიოს იმპერიალიზმს ორი ახალი კაპიტალისტური ქვეყანა უკარნახებდა პოლიტიკურ შემოქმედების გზას. ეს ორი ახალი ქვეყანა—ამერიკა და იაპონია. ამ ორი ქვეყანას ახასიათებს საოცარის სისწრაფით სოციალური და ეკონომიური განვითარება. 50 წლის წინად იაპონია აგრესიულად თავის ბატონობას 33 მილიონიან ხალხზე, დღეს კი 78 მილიონიან ხალხს ითვლიდა თავის სამფლობელოში. ამავე ხნის განმავლობაში წმინდა კონტინენტურ სახელმწიფო ტიპური კოლონიალური იმპერია შეიქმნა, რომელმაც თითქმის 300 ათასი ოთხთხები კოლონიალური მამული შეიძინა 22 მილიონ ხალხით დასახლებული.

თუ ჩვენ მხედველობაში არ მივიღებთ რუსეთის ფედერაციის მცხოვრებთა რაოდენობის მხრივ იაპონია თანამედროვე სახელმწიფოების პირველ რიგებში სდგას, მაგრამ მის სოციალურ და ეკონომიურ დინამიკაზე გადასწვრილი მნიშვნელობა აქვს ორ მთავარ მომენტს—დემოგრაფიის და ეთნოგრაფიის. იაპონიის დიდ სახელმწიფოებში პირველი ადგილი უჭირავს მკიდრო მისასხლეობის მხრივ (ოთხ-კუთხედ ვერსტზე მოდის 145,1 სული), ხოლო თვით იაპონიის სახელმწიფოში იაპონელები ცხოვრობენ 99,94 პროც. მთელი მცხოვრებლებისა, ხადაც აინოსებს და ჩინელებს უჭირავთ რაღაც 0,06 პროც. ეროვნული მთლიანობის მხრივ იაპონია—ამგვარად პირველი მთლიანი ქვეყანაა მსოფლიოში.

აღსუსტულ ორ გარემოებას მეტად დიდი მნიშვნელობა აქვს იაპონიის მთელ პოლიტიკაზე. ისტორიის ობიექტური პირობები აიძულებენ იაპონიის სასტიკი მარინისტული სახელმწიფო შეიქმნეს და იმპერიალისტური პოლიტიკა აწარმოოს. მთლიანი ნაციონალური შემადგენლობა სათანადო კოლექტიურ მსიხლოვანებას ქმნის მძიმე არტილერიის და 400 ათასიანი ჯარის შესაქმნელად, რომელიც ომის დროს უნდა გაიშალოს 1 ნახ. მილ. ჯარით.

იაპონიის ისტორიის ასეთი ბუნება საცხებით გვიპყრავს იმ თავისებურ პოლიტიკურ ცვლილებებს და მიმართულებას, რომელსაც გვიშლის ჩვენ იაპონიის სინამდვილე. 1868 წლის რევოლუციამ იაპონიის თვითმპყობლობას თავადების ოლიგარხია გამოაცალა, მაგრამ დაბარცხა სასტიკი მონარქიული რეჟიმი. იაპონიის მიკადა ერთადერთი მძლავრი ფაქტორი თვითმპყობელია დიდი სახელმწიფოსი მთელს მსოფლიოში. უკანასკნელ დრომდე იგი მიკადა მეტად თავისუფლად გრძობდა თავს და მსოფლიოს ყოველ კონფლიქტს იმისათვის იყენებდა, რომ წყლმოლულ სახელმწიფოსათვის წიხლი ჩაეცა და სამფლობელოები ჩამოეცალა. ამ გზით ჩამოაყალიბა იაპონიამ ჩინეთს დიდი

კუნძული ფორმობა, წაიღო კორეა, რუსეთის სახალისის სამხრეთის დაეპატრონა, გერმანიის კოლონიები მიითვისა და რუსეთის სამოქალაქო ომის პროცესში მთელი ციმბირის ოკუპაციაზე ოცნებობდა.

აი ეს იმპერიალისტური პოლიტიკა და გამარჯვების დაფნის გვირგვინი ამგვრებდა უკანასკნელ დრომდე იაპონიის მიკადას. თუ რა საოცარი ნაციონალიზმი არსებობს იაპონიის ხალხში ეს იქიდანაც ჩანს, რომ საზოგადოდ მარქსისტული შეხედულებების ისტორიას სულ მოკლევადიანი წარსული აქვს, ხოლო კომუნისტურ პარტიას უკანასკნელ დრომდე (1921 წელი) სულ 800 წევრი ჰყავდა. მცხოვრებთან შედარებით ამ ციფრს თითქმის მნიშვნელობა არ აქვს.

ეკონომიურ ცხოვრებაში იაპონია მეტად დიდ როლს თამაშობდა. ის ფაქტურად ხელი-ხელ ჩართულ ომს აწარმოებდა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, არც ერთი სახელმწიფო არ ვაჭრობდა ამერიკასთან ისე ფართოდ, როგორც იაპონია და ერთი სახელმწიფო არ უწყვედა ამერიკას სასიცოცხლო მიდამოებში ისეთ მეტოქეობას, როგორც იაპონია. მთელი საგარეო ვაჭრობის 25—29 პროც. იაპონიის ამერიკასთან არის, შემდეგ კი იაპონია უდიდეს ვაჭრობას აწარმოებს ჩინეთთან (21 პროც.) და ინგლისურ ინდოეთთან (9,9 პროც.). აქედან თქვენ ხედავთ თუ რა პუნქტებში სცემს თავის საქონლის ბასრ მახვილს იაპონია, რომ ის ერთადერთი უმძლავრესი მეტოქეა ინგლისის და ამერიკის.

მსოფლიოს პოლიტიკურმა ცვლილებებმა აიძულა ინგლისი იაპონიისათვის მეგობრული ხელი მიეცა. ეს იყო შიში ამერიკის წინაშე. ამერიკა იაპონიას სულთა მხუთავად ევლინებოდა უკანასკნელ დროს. მაგრამ მას ბედმა არ აცალა ადგილად ექტანა ამერიკის ბჭეთა სიმძიმეში. მიწის ძვრამ, შეიძლება თამაშად ითქვას, იაპონია გამორიცხა ათიოდე წლით მაინც პირველ რიგებიდან და ამერიკას საცხებით გაუსხნა ხელები.

მსოფლიოს ერთ-ერთ უდიდეს ქალაქში—ტოკიოში, სადაც სტოვიკობა 2173 ათასი ხალხი დღეს გაუმძღვარ მიწამ წაიღო 20 ათასი სახლი და ამბობენ 300.000 მცხოვრებით. ეს ნიშნავს მთელი იაპონიის კულტურის სიმძიმის მოსპობას. ეს მოვლენა ლახვარია ინგლისისათვის, ექვს გარეშეა იაპონიის ტრაგედია ბალდვინის მთავრობას აიძულებს ტონი შესცვალოს და ახალ-ახალ მოკავშირეებს დაეპოვოს და ავანტიურების ქსელი შეამციროს.

საბჭოთა რუსეთს მოლაპარაკება ქონდა გამართული იაპონიასთან. არსებული ცნობებით იაპონიის სურდა დე-იურე პირველად ეცნო რუსეთი. უწყველია ამ მიმართულებით იაპონია ამ დიდი კატასტროფის შემდეგ კიდევ უფრო სწრაფად გადადგამს ნაბიჯს.

მთელი მშრომელი კაცობრიობის თანავრძობა იქნება მიმართული იაპონიის მშრომელი ხალხის უბედურებით. ყველამ უნდა დავებმართო იაპონიის უბედურებას, რითაც კი შეგვიძლიან. ეს კიდევ უფრო მეტ კავშირს შექმნის ჩვენსა და იაპონიის ხალხს შორის და ხალხს შეუწყობს იმპერიალიზმიდან იაპონიის სოციალიზმისაკენ გადაყვანას.

დღიური

- მუსოლინი იმუქრება, რომ თუ „ერთა ლიგა“ შეუდგება კონფლიქტის განხილვას იტალიეთი გამოვა „ლიგიდან“.
- საბერძნეთის ელჩებმა ნეიტრალურ სახელმწიფოთა მთავრობებს გადასცეს საპროტესტო ნოტა იტალიეთის მოქმედების შესახებ.
- კორფუს მცხოვრებლებმა მოაწყვეს დემონსტრაცია ოკუპაციის საწინააღმდეგოდ.
- სალონიკში და ათინაში დიდი მღელვარებაა.
- ლონდონის ცნობების თანახმად „ერთა ლიგამ“ გადასწყვიტა, რომ თუ იტალიეთი არ დაემორჩილება მის გადაწყვეტილებას იგი გამოუცხადებს იტალიეთს ეკონომიურ ბლოკადას.
- იაპონიის მიწის ძვრა გაცილებით ძლიერი აღმოჩნდა, ვიდრე პირველად მიღებული ცნობები აღნიშნავდნენ. დაიღუპა 11 ქალაქი, ზღვის ნაპირის ხაზი შეიცვალა.
- იაპონიის სატახტო ქალაქად გამოცხადდა ძველი სატახტო ქალაქი კიოტო.

იტალია-საბერძნეთი

ზაპროსტას ცნობები 5 სექტემბერს

იტალია-საბერძნეთის კონფლიქტი
ლონდონი. რომიდან მოსულ ცნობებით მუსოლინი იმუქრება, რომ თუ ერთა ლიგა ხვალ შეუდგება კონფლიქტის განხილვას, იტალია გამოვა ლიგიდან. ლონდონში აღნიშნავენ, რომ თანახმად ლიგის დებულებისა, ლიგიდან გამოსვლა სახელმწიფოს არც ისე ადვილია, როგორც მუსოლინი ფიქრობს. თანახმად დებულების 1 მუხლისა ლიგის წევრს შეუძლია გამოვიდეს, თუ ამის განაცხადებს ორი წლით ადრე და შეასრულებს დებულების მიერ განსაზღვრულ საერთაშორისო ვალდებულებებს.

ენევიდან მიღებული დებულები აღნიშნავენ, რომ ლიგის ყველა წევრი—სახელმწიფოთა საჭიროდ სცნობენ ერთა ლიგის ავტორიტეტის დაცვას. საფრანგეთი სწორედ ამ მიმართულებით აპირებს მოქმედებას და ამ აზრს ემხრობიან მცირე ანტანტა, სკანდინავიის სახელმწიფოთა და ლათინო-ამერიკის ბლოკი.

ლონდონში ფიქრობენ, რომ ერთა ლიგის დებულების შეუსრულებლობა დიდი სახელმწიფოს მიერ ცუდი მაგალითი იქნება მცირე სახელმწიფოთათვის და მისი დარღვევა საფუძველს გამოაცლის ომის შემდეგ დადებულ ყველა ხელშეკრულებებს.

ფიქრობენ, რომ ჰუანკარე და კერზონი შეთანხმდნენ გაეროიანებული მოქმედებით დაიცვენ ბალკანეთზე მშვიდობიანობა.

„დღიური მელის“ კორესპონდენტს მუსოლინიმ განუცხადა: „თუ კი საბერძნეთი შეასრულებს ყველა ჩემს მოთხოვნილებებს, გავიყვან კორფუდან ჯარს, მაგრამ უკვეთის იქნებოდა ფული გადახაროს მომავალ კვირამდე, რადგანაც შემდეგ ფასი მოემატება. საბერძნეთის ახალი ტერიტორიის დაქვრას არ ვუჭერობ. თუ ბერძნები დაეცემიან იტალიის მოქალაქეთ და მათ ადგილებს, მე მივმართავ სხვა რესპუბლიკებს“.

ბერლინი. საბერძნეთის ელჩებმა ბერლინი და სკანდინავიის სახელმწიფოებში ნეიტრალურ მთავრობებს გადასცეს საპროტესტო ნოტა იტალიის მოქმედების გამო.

ათინაში ყველა პოლიტიკურ პარტიებს გამოაქვთ საპროტესტო რეზოლუციები.

ქალ. კორფუს ქუჩებში მცხოვრებლებმა ოკუპაციის საწინააღმდეგოდ დიდი დემონსტრაცია მოაწყვეს.

„სტეფანი“-ს სააგენტოს აცნობებენ, რომ ათინაში მოხდა იტალიის საწინააღმდეგოდ დიდი დემონსტრაცია, დასწყევს იტალიის დროშა და ცდილობდნენ შეცვიფრულიყვნენ იტალიის საელჩოში.

სალონიკში და ათინაში დიდი მღელვარებაა. სალონიკში გამოცხადებულა სამხედრო წესები.

საბერძნეთის გავითების ცნობით უნახავთ, რომ აღბანეთის ბანდების მეთაური დაურო-ხოჯუ მკვლელობის წინა დღეს ათვალეირებდა იმ ადგილს, სადაც მოხდა მკვლელობა, და ბჭობდა აღბანეთის პოლიციის უფროსთან.

საბერძნეთმა ერთა ლიგის საბჭოს წარუდგინა ახალი წინადადება: 1) შესდგეს ნეიტრალური სააგენტო მკვლელობის გამოძიების და დამნაშავეთა გასამართლების თვალ-ყურის სადევნებლად; 2) შესდგეს კომისია 3 ნეიტრალურ იურისტისაგან ანაზღაურების თანხის გამოსარკვევად და 3) ფულის

გადახდის ადგილად მიღებულ იქმნეს „შვიცარიის ბანკი“ (ბანკ-დესუსი).

ლონდონიდან მიღებულ ცნობებით ერთა ლიგამ გადასწყვიტა, რომ თუ იტალია არ დაემორჩილება მის გადაწყვეტილებას, იგი გამოაცხადებს იტალიის ეკონომიურ ბლოკადას. ინგლისმა და საფრანგეთმა გადასწყვიტეს თავი შეიკაონ კონფლიქტში ჩარევისაგან. გავრცელდა ხმები, ვითომ სამხრეთ სლავიამ განაცხადა, რომ, თუ იტალია ჯარს გადმოსხავს აღბანეთში, იგი იტალიას ომს გამოუცხადებს. უნგრეთმა განაცხადა, რომ სამხრეთ-სლავიის საბერძნეთისათვის დახმარებას შეუძლიან გამოიწვიოს უნგრეთის მცხოვრებთა გამოსვლა სამხრეთ-სლავიის წინააღმდეგ.

მიწის ძვრა იაპონიაში.
 მიწის ძვრა იაპონიაში უფრო საშინელი აღმოჩნდა, ვიდრე ფიქრობდნენ პირველი ცნობების მიხედვით. მთელი რიგი ცეცხლის-მფრქვეველ მთებისა ამოქმედდა. ორშაბათს მიწის ძვრა განმეორდა. დაიღუპა 11 ქალაქი, ზოგი მთლად და ზოგიც ნაწილობრივ. ოსაკასა და კობეს ჩრდილოეთით 3 მილის ზანძილხედ. მიდამო სულ მოისპო. სამღვთო კუნძული ეგოშიში წყალში დაიშალა. უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებზედ არავითარი ცნობა არ არის.

ზღვის სანაპიროს ხაზი მთლად შეიცვალა. ტოკიოს უბე გაჭრა. ვანდა ორი ახალი დიდი კუნძული. იოკაჰამის ახლოს წყალმა ჩანთქა 2 დასახლებული კუნძული.

უკანასკნელი ცნობებით დაიღუპა ბევრი ინგლისელი და ამერიკელი. იაპონიის პრემიერი დაქროლია. დაღუპულთა რიცხვში ბევრი პოლიტიკური მოღვაწეები და მათ რიცხვში: პრინცი მატსუმოტო და ბარონი ტაკაჰიხა. ვიკონტ ტიკაჟუხი და 20 გავლენიანი წევრი მთავრობის პარტიისა დაიღუპნენ ბჭობის დროს. ათასობით ლტოლვილნი გარბიან დაზარალებულ ადგილებიდან. მარტო ტოკიოში დაღუპულთა რიცხვს სთვლიან 140.000 კაცამდე. დასახმარებლად იგზავნიან იტალიისა, საფრანგეთისა, და ინგლისისა და ამერიკის გემები. მიკადას სასახლეში, რომელიც „უბრალო მომაკვდევათვის“ მიუღგომელი იყო, პრინცი რეგენტის მიერ მოწყობილია ლაზარეთი.

იოკაჰაში ყველა მცხოვრებლებიდან გადარჩა მხოლოდ 40.000 კაცამდე, რომელნიც გაიქცნენ გემებზედ.

ტოკიოსა და იოკაჰაში ლტოლვილთა შორის სურსათის ნაკლებობის გამო მოხდა აჯანყება. იაპონიის დროებით სატახტო ქალაქად გამოცხადებულა ძველი სატახტო ქალაქი კიოტო.

მოსკოვი. იტალიის წარმომადგენელმა მოსკოვში გადასცა ჩიჩერინის მემორანდუმი, სადაც ნაჩვენებია, რომ იტალიის მთავრობა იძულებული იყო შეეგნებინა საბერძნეთისათვის მისი პასუხისმგებლობა. კორფუზედ ჯარის გადახმა არ ნიშნავს ომის დაწყებას, ხოლო მაჩვენებელია მისი, რომ იტალიამ მტკიცედ გადასწყვიტა დაიცვას პრესტიჟი და მიიღოს დაქაპაუფლება.

ლონდონი. ინგლისში იტალია-საბერძნეთის კონფლიქტში მთელ იმედებს ამყარებენ ერთა ლიგაზე.

ფიქრობენ, რომ ტრედ-უნინების კონგრესსი ერთა ლიგის წესდების დარღვევის გამო საპროტესტო რეზოლუციის გამოიტანს იტალიის მიმართ.

ერთა ლიგის სხდომაზე ენევაში სალანდრამ იტალიის სახელით განაცხადა, რომ იტალია-სა-

ბერძნეთის კონფლიქტი არ შედის ერთა ლიგის კომპეტენციაში და იგი უნდა გადაწყვიტოს ელთა კონფერენციამ...

საბერძნეთის დელეგატი პოლიტიკის ამტკიცებდა, რომ ერთა ლიგის უფლება აქვს ჩაერიოს კონფლიქტში...

ლორდ კერზონმა აცნობა იტალიის ელჩს ლონდონში, რომ ბრიტანეთის მთავრობამ საფრანგეთთან შეთანხმებით გადაწყვიტა ენერგიულად დაიცოს ერთა ლიგის კომპეტენცია...

სკანდინავიის სახელმწიფო იმუქრებოდა ლიგის დამცველთა, თუ იგი არ გადასწყვეტს კონფლიქტს...

საბერძნეთის მთავრობამ ერთი მილიონი დრახმა აღუთქვა იტალიის მისიის წევრთა მკვლელების აღმოჩენის...

იტალიის წარმომადგენელმა ათინაში განუცხადა გარეშე საქმეთა სამინისტროს, რომ კორფუს ოკუპაციით გამოწვეული ხარკები გაეწერება საბერძნეთს...

საკონტრაბუციო საკითხი.

ლონდონი. „ტაიმსი“ აღნიშნავს, რომ შტრეზმანს კარგად აქვს შეგნებული, რომ გერმანიამ უნდა აირჩიოს აქვს კრეისი ერთი: ან სამოქალაქო ომი და ქაოსი ან ს.გ. ქვეყნებთან ურთიერთობის დამყარება...

რომი. სენ ბრიეში წარმოთქმულ სიტყვაში პუანკარემ გაიმეორა საფრანგეთის გადაწყვეტილება მტიკედ დაცვა ვერსალის ხელშეკრულებისა და სარეპარაციო გადასახადების აღსრულება რატოც არ უნდა დაუჯდეს იგი.

უცხოეთი

პარიზი. საფრანგეთის გაზეთები იტყობინებან, რომ მცირე ანტანტის შემდეგ კონფერენცია მოხდება ახლო მომავალში ბელგრადში.

ბერლინი. რევოლუციისაკენ მოწოდებისათვის მთავრობამ გაზეთი „როტე ფანე“ დახურა ერთი კვირით.

კონსტანტინოპოლი. აქაური გაზეთების ცნობით ახალი კაბინეტის შემადგენლობა ასეთია: ფეხტი-ბეი—თავმჯდომარე შინაგან საქმეთა კომისარი, მუსა—კიაზიმ—ფენდი—კულტურულ საქმეთა, სეიდ-ბეი—იუსტიციისა, ისმეტ-ფაშა—საგარეო საქმეთა, სეფა-ბეი—სახალხო განათლებისა და სხვ.

ლონდონი. პალდინი უარყოფს იმ ხმებს, ვითომც ისა და მისი ამხანაგები რუსეთიდან გულგატეხილი დაბრუნდნენ და ამბობს, რომ პირიქით, ისინი განცვიფრებული არიან იმ მიღწევებით, რომელიც მოაპოვა რუსეთმა. რუსეთის აღდგენა ყოველ მკვს გარეშეა.

ლონდონი. ირლანდიის არჩევნებში რესპუბლიკანულმა მილიონმა 44 ჰალდილი 153-დან. რესპუბლიკანელები თხოულობენ დე-ვალერის განთავისუფლებას.

მუშათა მოძრაობა

ლონდონი. გაიხსნა ტრედ-უნინების კონგრესი, რომელზედაც წარმოდგენილია 4,500,000 წევრი. წინანდელ წლებთან შედარებით წევრთა რიცხვი შემცირდა.

ლონდონი. ამერიკის ქვა-ნახშირის მთხრელთა გაფიცების გამო, იქიდან დიდ შეკვეთას იღებს ინგლისი. ინგლისის ქვანახშირის მთხრელთა ფედერაციის მდივანი კოლდუისი მოლაპარაკებას აწარმოებს ამერიკასთან ინგლისის და ამერიკის ნახშირის მთხრელთა შეთანხმებით მუშაობის შესახებ გაფიცების შემთხვევებში.

ვენა. ბესარაბიის კომპარტიის ბელადებს ბუნდოვსკისა და ტაჩინკოს ებრძანათ ერთ თვეში დასტროვს ეს მხარე.

ვენა. 8 და 9 სექტემბერს სამხრეთ-სლავიის მუშათა დამოუკიდებელი პარტია ყველა პროვინციებში აწყობს დემონსტრაციებს ბოლშევიზმის გამეფებულ თეთრი ტერორის პროტესტის ნიშნად.

დასპრა სასიკვდილოთ ლიდა შატიკოვისა, რომელიც გაგზავნეს რესპუბლიკის მთავარ საავადმყოფოში საეპიდემიოდ. ბორტომომქმედი შეპყრობილია.

უბედური შემთხვევა. სოფ. ყარაიაში მცხოვრებ ახმეტ გუსინი-ოლიოსთან მისულა სოფელ კარატანის მცხოვრები ბარაგებ კაზარიაცი, წვიმი-საგან თავის შესაფარავად. გათენებისას ჩამონგრეულა თარო და შიგ მოუტანია კაზარიაცი, რომელიც გარდაიცვალა.

Table with 2 columns: Category and Amount. Items include: ვალიუტის კურსი, 5 სექტემბერი, ჩერვონეცი 46,400,000 მ., სტერლინგი ეფექ. 45,500,000 ,, ჩეკი 45,000,000 ,, დოლარი ეფექ. 99,000,000 ,, ჩეკი 92,000,000 ,, ოსმალური ლირა 6,500,000 ,, საბჭოთა ფული 21,000 ,,

საინფორმაციო

დღეს, 7 სექტემბერს, პარტიულ ბიუროში დანიშნულია ახალგაზრდათა კავშირის გამგეობის სასწრაფო სხდომა. ამხანაგებს ევალება გამოცხადდნენ აღნიშნულ სხდომაზე საღამოს სრულ 7 საათზე. პრეზიდენტი.

შაბათს, 8 სექტემბერს, საღ. 7 საათზე, საქ. მემ. სოც. ფედ. ქალთა განყ. ოთახში ლორის მელიკოვის 1) დანიშნულია პარტიულ ქალთა კრება. გასარჩევია ფრიად საინტერესო საკითხები. წევრებს ევალება გამოცხადდნენ აუცილებლად აღნიშნულ დროზე.

ორი მასწავლებელი

ჩვენ ვლაპარაკობთ ორ საყვარელ ძველ მასწავლებლებზე: პეტრე და სილოვანზე.

პეტრე მირიანაშვილი და სილოვან ხუნდაძე... აი, ეს ორი მასწავლებელი, რომელთაც ქართველ ერს უდიდესი ღვაწლი დასდეს...

ყბად აღებულ შოთას ენას, ილიას და აკაკის ტკბილ ქართულს აღმოსავლეთ საქართველოში ქართულ გიმნაზიის უზუტესი მასწავლებელი პეტრე მირიანაშვილი იფარავდა—ინახავდა და გულით ატარებდა...

ვის არ ახსოვს რუსიციზმის ტლანქ არტისტების რედოლფ-ლარიონოვების თავდასხმები ქართულ გიმნაზიაზე. ეს გიმნაზია ყელზე ადგებოდათ რუსეთის იმპერიალიზმის წარმომადგენლებს...

სხვანაირად არც შეიძლება. ქართული გიმნაზიები იყო ის ორად ორი დაწესებულება სიდაც ქართულ ენას თავი შეეფარებია, იქ ქართულ კაბუტს მშობლიურ პანგებზე ზრდიდნენ...

სხვაგან ყველგან დევნილი იყო ქართული ენა!..

ქუთაისის და ტფილისის ქართული გიმნაზია აი ორი ძვირფასი სკოლა, სადაც ადგილი ჰქონდა ქართულს.

ქართული გიმნაზიები ის ტაძრები იყო, რომელთა ზღუდვში კიდევ სცოცხლობდა ქართული სული.

ყოველ წლიურად სამი ათასამდე ქართული ბავშვი სწავლობდა ამ სასწავლებლებში.

ამ სასწავლებლის იმედით შემქმერალი იყო ძლიერი ქართველი მოაზროვნე და მედგარი პატრიოტი არჩილ ჯორჯაძე.

და განა არ გაამართლა იმედი ქართულმა გიმნაზიამ? კიდევ გადააჭარბა...

ვინ იყვენ ის ქართველები თუ არა ქართული გიმნაზიელები, რომელთაც რევოლუციის პროცესში ძლიერი ეროვნული მუშაობა ღაიწყეს?

1918 წ. უმთავრესად ქართული გიმნაზიელები იყვენ სხვა და სხვა სახელმწიფო ინსტიტუტებს რომ აქართველებდნენ...

დღეს ცხოვრების ყველა ფრონტზე შეხედებით თქვენ ქართულ გიმნაზიელს!..

ჯერ დღესაც ბევრ ქართველს უჭირს ქართულად აზროვნება, ქართულად წერა და ქართულად ლაპარაკი. ხოლო ხუთი წლის უკან ჩვენი ინტელიგენცია ვინ არ იცის, რომ მთლად მორუსულე იყო!..

მაშინ გვეპოვება ჩვენ ეროვნულ კულტურაზე და სულზე აღზრდილი კადრი, ეს კადრი მივიღეთ ქართულ გიმნაზიებიდან...

შემდგე იზარდა იგი და ზღვად გარდაიქცა... აქედან ცხადია, თუ რა ძვირფასი უნდა იყოს ჩვენი ისტორიისათვის ქართული გიმნაზიის მეთაურ-მასწავლებლები და რა სასიამოვნო მათი მოგონება...

მაგრამ ამ მცირე წერილში ჩვენ მხოლოდ პეტრე და სილოვანზე ვლაპარაკობთ.

ტფილისში პეტრე იყო ქართული ენის თავგამოდებული დამცველი.

ქუთაისში სილოვანი.

დღეს მათი ყოფილი მოწაფენი უკვე ვაჭაყცაბი არიან და სახელოვან მასწავლებლების ყოფილ მოწაფეებით ამაყობენ...

რევოლუციონური და რაინდულია მათი ახლო წარსული...

როცა რუსიფიკატორი კორიკვი დავახანა ქუთაისის ქართულ გიმნაზიას და მას დეტალურ მოწოდებას, აქ მან შეიხვედრა ფოლადის მუხტი სილოვანისა და აგრედვე მტკიცე მოწოდებას...

კორიკვიმ სრულიად გადამარცხდა და დაიწყო იგი იყო აგრედვე მტკიცე მოწოდება მთავარი მასწავლებლისა და აგრედვე მტკიცე მოწოდება...

სილოვანი რჩებოდა ქართულ გიმნაზიის გაგრეშე, თუმცა ქართ. გიმნაზია უსილოვანოდ წარმოუდგენელი იყო.

ტფილისში არც პეტრეს ადგა კარგი დღე რედოლფის რევიზორებისაგან...

მაგრამ რევოლუციამ „ამ ქვეყნის ბუმბერაზი და ქართველი ხალხის ჯალათ მაჯალაჯუნები გაცამტველია“.

ქართველი ერის ცნობილი ქომოცი ქართული ოქრობირი, კ. აბაშიძე, რევოლუციამ სახ. განათ. ფერხულში ჩაახა...

განსვენებულმა კიტამ ქუთაისიდან კავკასიის სამოსწავლო ოლქის უფროს რედოლფის წარუგზავნა დეპეშა სილოვანის უფლებებში აღდგენის შესახებ.

რევოლუციით შემწროლებულ რედოლფს პასუხი კიტასადმი დაახლოვებით, მგონი ასეთი იყო... Ваше сиятельство хадатаство Ваше уважено—инспектор дворянской кутаисской гимназии восстановлен в правах“.

მეორე დეპეშა მიელო თვით სილოვანს რედოლფისაგან: „Сообщаю Вам, что Вы восстановлены в правах—предлагаю вступить в исполнение своих обязанностей. А восстановлен в правах не вами, а революцией и народом. Ваше восстановление мне не нужно“.

როგორც ზემოდ მოგახსენეთ შეიძლება ჩვენ ვსცდებით დეპეშის ტექსტის სიტყვა-სიტყვით გადმოცემაში...

ჩვენ არ გვეპოვება მჭერმეტყველება ქართული თავმოყვარობის ამ დამცველზე პასუხი ჰეშ-მარიტად ძვირფასი ისტორიისათვის. სილოვანი ამავს იყო და ამავს დარჩა.

როცა კორიკვი მიმობდა ქართულ გიმნაზიაში თავის ხულოვნურ ზრახვებით, სილოვანი ამ რუსის შოვინისტს ხელი არ ჩამოართვა...

რა თქმა უნდა, ამ პატარა საგანგებო წერილში ჩვენ ვერ შევძლებთ ძვირფას მასწავლებელთა დიად ამავს ყოველ მხრივ აღნუსხვას.

ამ შენიშვნაში ჩვენ ვამბობთ იმას, რასაც სილოვანის და პეტრეს ყველა ნამოწაფარი და ქართველი საზოგადოებაც გრძობს.

სახელდობრ ამ ორ უზუტეს მასწავლებელს მადლიერმა ქართველმა ხალხმა დღესასწაული უნდა გაუშვარათ. თუ ვისმინს შეპყვენიის იუბილე ის პირველ ყოვლისა პეტრეს და სილოვანს...

პეტრეს და სილოვანის იუბილე იქმნება მედგარ რევოლუციურ ბრძოლით დაცულ ქართულ სულს და კულტურის ისტორიული დემონსტრაცია...

ვსწერთ რა ამ მცირე შენიშვნას პროვინციიდან იმედი გვაქვს ცენტრი მას ფართოდ გამოეხმაურება...

ქეშმარიტი მასწავლებლები და ბევრ სახელოვან შეილის ამღზრდენი, ქართული მწერლობის მუდმივი მუშაკნი პეტრე და სილოვანი ვინ იტყვიან რომ ამის ღირსი არ არიან!..

ვერობიელი.

მინაწერი: ეს ერთი ხანია ჩვენ განვიზრახეთ დაეწყოთ სპეციალი მორნოგრაფია ქართულ გიმნაზიების შესახებ.

ჩვენის ფიქრით ეს აუცილებელია ქართველ ინტელიგენციის ახალ ისტორიის მასალების გასამდიდრებლად. ამ მორნოგრაფიაში უნდა მოთავსდეს:

- 1. ქართულ გიმნაზიების ისტორია (დაარსება).
2. მასწავლებლების დახასიათება...
3. მთავრობის დამოკიდებულება და დამახასიათებელი მიწერ-მოწერა.
4. კურსის დამთავრებულთა გამოშვება.
5. კურსის დამთავრებულთა მოღვაწეობა დღეს.
6. ქართულ საზოგადოების დამოკიდებულება ქართულ გიმნაზიისასადმი.
7. ქართველ მოღვაწეთა-აუბლიცისტთა და პრესის აზრი ქართულ გიმნაზიის შესახებ.
8. ღირსი აღსანიშნავი მომენტები ქართულ გიმნაზიების ცხოვრებიდან.

განვიზრახეთ რა ეს და შეუდექით რა უკვე ზოგად მუშაობას ჩვენ უფროაჩილესის თხოვნით მიემართათ ყველა იმაზე, ვინც მართებულად და სასარგებლოდ ჩასთვლის ჩვენ განზრახვას- მოგვაწოდოს საკუთარი მოგონებანი, წერილები და დოკუმენტები. და აგება—კლასიფიკაციისათავე ჩვენ შევეცდებით მის გაზეთში დასტამებას, რაც შემდგმ ცალკე კრებულად გამოიცემა.

ჩვენი მისამართი: ქ. სამტრედია, ადგილობრივ ტენიკეში ვერობიელს.

ან ტფილისში „ტრიბუნის“ რედაქციას.

—:—

რედაქციისაგან: აღძრული საკითხი უსათუოდ აინტერესებს მთელ ქართველ საზოგადოებას, განურჩევლად მდგომარეობისა და განათლების მუშაობისა კავშირის გამგეობა ვალდებულია ამას ანგარიში გაუწიოს და აქედანვე მიიღოს ზომები, შეუდგეს მზადებას, რომ ეს ორი უმეზარი მუშაკი ქართული კულტურისა ღირსეულად დააფასოს მათმემეცვიდრე თობამ.

პროფ. ა. დიდუბულოძის მეთაურობით მყინვარზე გამგზავრებული ექსპედიცია.

კარგად ჩავედით სტეფანწმინდაში. 26-ს დილით, 10-ნახ. საათზე გავვედით ტფილისიდან. დამე ვიყავით ფასანაურში. 27-ს დილის 5 საათზე გავვედით ფასანაურიდან და სტეფანწმინდაში ვიყავით დილის 11 საათზე. იმავე დღეს და მეორე დღეს სწარმოებდა დაკვირვება-გამოკვლევები.

28-ს ავედით სამების ეკლესიაზე, სადაც დიდი დღესასწაული იციან. მოხვედები დიდი სიხარულით გვხვდებოდნენ, უმთავრესად მათ ახარებდათ ის, რომ ჩვენ ვიყავით ქართველები. შევარდნებს-სპარტაკელებს ვერ ჩაუწახანოთ: ერთი დღით ჩვენზე ადრე გახულან.

ჩვენ კი დღეს, 29-ს შეუდექით მყინვარზე ახვლას. გავდივართ სტეფანწმინდიდან დილის 8-ნახ. საათზე. მყინვარიდან ჩამოვიდნენ გამყოლები და გადმოგვცეს ცნობა სპარტაკელთა შესახებ. 27-ქალ-ვაჟი ასულა ერმოლოვის ქოხამდის, 18 კი ასულა თვით მყინვარის წვერზე. ძალიან მარდათ ადიოდნენ, როგორც ქალები, ისე ვაჟები.—გვეუბნებოდნენ გამყოლი მოხვედები.

ამინდი კარგი დგას. ხელს გვიწყობს მყინვარი—პატარძალი, როგორც მოხვედები მას ეძახიან, ხან გადასუფთავებულია, ხან კი ნისლით იფარება. ხაერთოდ დიდებული ხანახანადა ყველას გვიტაცებს. მხნეთ მივიწვეთ მყინვარისაკენ.

ყველანი კარგათ ვართ. უფვლით ხალამს ყველას. ვსთხოვთ გაზეთებს „კომუნისტ“—ს და „მუშა“—ს გადაბეჭდონ ეს მოკლე ცნობა.

სამეცნიერო ექსპედიციის წევრი მკურნალი სოსო ასლანიშვილი. 29 აგვისტო. სტეფანწმინდა.

ახალი ამბები

ქართული ენის კურსები. ქართული ენის კურსების მოსაწყობად დამზღვევ კასის მოსამსახურეთათვის დამზღვევა კასამ გადასდო საჭირო თანხა კულტ ფონდიდან.

კვირეული წარმოება-დაწესებულებების დასათვალისწინებლად. უახლეს ხანში დაიწყება კვირეული წარმოება-დაწესებულებების დასათვალისწინებლად. კვირეულის მიხანია გამოარკვიოს თუ როგორი სისწორით ხდება მუშა მოსამსახურეთა სამსახურში მიღება და დათხოვნა, ამ მიზნით ტფილისი დაყოფილია 10 რაიონად.

ახალგაზდა უმუშევართა დაგზავნა სამუშაოზე. შრომის ბირჟისათან არსებულმა ახალგაზრდათა უმუშევართა სექციის შემადგომლობის თანახმად, შრომის ბირჟის კომიტეტის მიერ დიდგენილია, რომ ახალგაზრდა უმუშევრები სამუშაოზე პირველ რიგში გაიგზავნონ.

შრომის ბირჟაში. 5 სექტემბერს შრომის ბირჟაში აღრიცხვებზე გამოცხადდა 540 უმუშევ, ახლად ჩაეწერა 5 უმუშევ, სამუშაოზე გაიგზავნა 95 უმუშევარი.

ცემენტის ქარხანა სოფ. კავთისხევში. თანახმად აშ. თედო ლონტის მოხსენებისა, და აღმასკომში მის მიერ წარდგენილ პროექტისა, აღმასკომის მცირე პრეზიდიუმმა დაადგინა; სოფ. კავთისხევში ცემენტის ქარხნის გახსნის პროექტი დაუროდეს გასაცნობლად პრეზიდიუმის ყველა წევრებს. შემდგე ეს საკითხი დაისვას განსახილველად პრეზიდიუმის გაფართოებულ სხდომაზე.

წყალდიდობისაგან სარდაფების დაცვა. რიყეზე წყალდიდობისაგან სარდაფებში დარჩენილ წყლის და უსუფთაობის გაწმენდისათვის და აგრეთვე მომავალში წყალდიდობისაგან უზრუნველყოფისათვის, ქალ. ადმ. მცირე პრეზიდიუმმა წინადადება მისცა კომუნალურ განყოფილებას, რომ ტენიკურ კომისიის საშუალებით გამოარკვიოს რა წესით უნდა იქნეს გაწმენდილი წყლით სავსე სარდაფები აგრეთვე რა ღონისძიება არის საჭირო, რომ შემდეგ აღარ განმეორდეს ასეთი მოვლენა.

3. ჩხენკელის ხელოვნურ წყლების ქარხნის ჩამორთმევა. საქ. საბ. ცენტრალურ აღმასკომ. პრეზიდიუმმა დააკმაყოფილა შინაგ. სახ. კომისარიატის შემადგომლობა, რათა მოქ. პ. ჩხენკელს ჩამორთვას ხელოვნური წყლების ქარხანა და საწყობი, და გამოცხადდეს სახელმწიფო კუთვნილებათ.

სპარსულ ქართველების წარმომადგენლების სამშობლოში დაბრუნება. სრ. საქ. ცენტრალურ აღმასკომის პრეზიდიუმმა გადასწყვიტა სპარსულ ქართველების წარმომადგენლის ს. იოსელიანის ფერეიდანში დასაბრუნებლად გასაწვევი ხარჯები მიიღოს თავის თავზე.

წითელ არმიელები და კოპერაცია. რკინის-გზის კოპერატიულმა მომხმარებელმა საზოგადოებამ (ზაკტაო) დაადგინა დივიზიონი წითელ არმიელებს მიეცით უფლება ისარგებლონ კოპერატივიდან, როგორც სრულუფლებიან წევრებს.

ქალის დაჭრა. მე-4-ე რაიონში მუხრანის და ბარიატინის ქუჩის კუთხეში რუბენ მოსესოვი

საქართველოს საკრებულო

(გაგრძელება)
2.
... დღემდე თუ ისინი იღრმობდნენ შეუბ...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

საქართველოს მთავარ კალაქთა მოსახლეობა 1926 წ. საქალაქო აღწერით.

სტატისტიკის ცენტრალური სამართავლოს მასალებიდან

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc.

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc. with more detailed data.

მოსვლა, თუ თქვენი შეილება გინაზივებში შეიყვანეთ და მიეცით მათ უცხოელთა სწავლა...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

საქართველოს მთავარ კალაქთა მოსახლეობა 1926 წ. საქალაქო აღწერით.

სტატისტიკის ცენტრალური სამართავლოს მასალებიდან

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc.

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc. with more detailed data.

დაუთმო ორი ადგილი „აგუდას“ თავის სიაში. ამის მეორებით საქართველოს ებრაელებმა მისცეს ხმა მენშევიკურ პარტიას...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

საქართველოს მთავარ კალაქთა მოსახლეობა 1926 წ. საქალაქო აღწერით.

სტატისტიკის ცენტრალური სამართავლოს მასალებიდან

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc.

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc. with more detailed data.

ვისი „მისის“ შესახებ, და ერთი სტუდენტი შეიკითხა: რა გააკეთა მან ებრაელთა საკითხის შესახებ...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

საქართველოს მთავარ კალაქთა მოსახლეობა 1926 წ. საქალაქო აღწერით.

სტატისტიკის ცენტრალური სამართავლოს მასალებიდან

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc.

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc. with more detailed data.

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

... რომელიც თავის თავს არ იცნობს-ის ერი...

საქართველოს მთავარ კალაქთა მოსახლეობა 1926 წ. საქალაქო აღწერით.

სტატისტიკის ცენტრალური სამართავლოს მასალებიდან

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc.

Table with 4 columns: City, Population, etc. Rows include Batumi, Poti, Sukhumi, etc. with more detailed data.

